

RECHTMATIGHEIDS- ONDERZOEK

Subsidies

**Verstrekt aan het Instituut voor de
Opleiding van Leraren
Dienstjaar 2023**

**Ministerie van
Onderwijs, Wetenschap en Cultuur**

**REKENKAMER VAN SURINAME
SUPREME AUDIT INSTITUTION OF SURINAME**

RECHTMATIGHEIDS- ONDERZOEK

**Subsidies
Verstrekt aan het Instituut voor de
Opleiding van Leraren
Dienstjaar 2023**

**Ministerie van
Onderwijs, Wetenschap en Cultuur**

December 2025

**REKENKAMER VAN SURINAME
SUPREME AUDIT INSTITUTION OF SURINAME**

VOORWOORD

Ingevolge de Wet Rekenkamer Suriname 2019 heeft de Rekenkamer van Suriname (Rekenkamer) een rechtmatigheidsonderzoek uitgevoerd over de verstrekte subsidies door het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur (MINOWC).

Het doel van dit onderzoek heeft betrekking op toetsing van de rechtmatigheid van de verstrekte financiële bijdragen door het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur (MINOWC) aan het Instituut voor de Opleiding van Leraren (IOL) over het dienstjaar 2023.

Het veldonderzoek is in de periode december 2024 tot februari 2025 uitgevoerd.

De Rekenkamer heeft haar bevindingen met betrekking tot voornoemd onderzoek in dit rapport verwerkt.

Paramaribo, december 2025

De Rekenkamer van Suriname

Dhr. drs. S. Bhoendie

(Voorzitter)

Mevr. drs. N.H. Vredeberg, MBA

(Secretaris)

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD

Lijst van ACRONIEMEN EN AFKORTINGEN

BEGRIPPENLIJST

SAMENVATTING

1	INLEIDING	8
1.1	Aanleiding tot het onderzoek	8
1.2	Doelstelling van het onderzoek	8
1.3	Mate van zekerheid	8
1.4	Wettelijk kader toekenning financiële bijdragen.....	8
1.5	Gecontroleerde instelling.....	9
2	ONDERZOEKSAANPAK	10
2.1	Controlestandaard.....	10
2.2	Onderzoeksvraag	10
2.3	Reikwijdte van het onderzoek.....	10
2.4	Controlecriteria.....	10
2.5	Bewijsverzameling.....	10
3	BEVINDINGEN	12
3.1	Opzet interne beheersingsmaatregelen.....	12
3.1.1	Bevindingen.....	12
3.1.2	Conclusies over de opzet.....	14
3.2	Bestaan van de interne beheersingsmaatregelen.....	14
3.2.1	Bevindingen.....	14
3.2.2	Conclusie over het bestaan en naleving van beheersingsmaatregelen.....	15
3.3	Werking van de interne beheersingsmaatregelen.....	15
3.3.1	Bevindingen middels dossiercontrole.....	15
3.3.2	Conclusies over de werking	17
4	CONCLUSIE	18
5	AANBEVELINGEN	19
6.	REACTIE VAN HET INSTITUUT VOOR DE OPLEIDING VAN LERAREN	20
7.	NAWOORD REKENKAMER	21

Tabellen:

- 1: Afstemming totaalbedrag jaarverslag met de administratie van de contractanten (parttimers)
- 2: Afstemming Interne Jaarverslag IOL met de subadministratie van het IOL

Figuren:

- 1: Organogram IOL daterende van het jaar 2021

Bijlagen:

- 1: Onderzoeksmethodiek
- 2: Correspondentie opgevraagde informatie aan het MINOWC

Lijst van ACRONIEMEN EN AFKORTINGEN

AOC	Adjunct Opleidingscoördinatoren
DNA	De Nationale Assemblée
HRM	Human Resource Management
HWO	Hoger en Wetenschappelijk Onderwijs
IOL	Instituut voor de Opleiding van Leraren
IC	Interne Controle
ISSAI	International Standards of Supreme Audit Institutions
MINOWC	Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur
Rekenkamer	Rekenkamer van Suriname
RMO	Rechtmatigheidsonderzoek
RTV	Raad van Toezicht
S.B.	Staatsblad van de Republiek Suriname
SRD	Surinaamse Dollar

BEGRIPPENLIJST

Comptabiliteitswet 2019	Deze wet regelt de inrichting en het financieel en materieel beheer van de begroting alsmede de controle en verantwoording. Deze wet bevat ook bepalingen over de Rekenkamer van Suriname.
Instelling	Een organisatie met een bepaalde taak.
Parastatalen ¹	Een specifieke categorie van rekenplichtigen, opgericht volgens het Privaatrecht, zijnde geen overheids- of publiekrechtelijke instellingen, maar wel, op grond van de zeggenschapsrechten van de Staat onder de voorwaarden van de wet, vallende onder het toezicht van ministers, uit hoofde van beleid en/of als aandeelhouder. Het criterium in beginsel voor toezicht is het werkzaam zijn van de instelling in het publiek belang al of niet met publieke middelen.
Subsidie	Subsidie oftewel Financiële bijdragen worden hierbij gedefinieerd als een geldelijke ondersteuning aan een instelling die valt onder MINOWC ten behoeve van het dekken van de programma- en exploitatiekosten van de instelling.
Financiële bijdragen	Financiële bijdragen zijn geldbedragen die worden verstrekt aan individuen, organisaties om een specifiek doel te ondersteunen of een project te financieren.

¹ Uit de Comptabiliteitswet 2024, S.B. 2024 no.178, artikel 1 lid o.

SAMENVATTING

Met het verstrekken van subsidies ondersteunt de Surinaamse overheid diverse parastatalen, waaronder (sociale) instellingen, staatsbedrijven, stichtingen en ook het Hoger en Wetenschappelijk Onderwijs (HWO) bij het uitvoeren van hun maatschappelijke taak.

Dit onderzoek is van belang geweest, omdat er jaarlijks een aanzienlijk financieel belang met de *'subsidieverstrekking'* gemoeid gaat bij het Hoger- en Wetenschappelijk Onderwijs, en er onduidelijkheden zijn in de gemeenschap over de verantwoording van deze gelden alsook de bestedingen uit inschrijfgelden.

In de begroting 2023 (S.B. 2023 no. 46, afdeling 12) van het MINOWC is er echter geen subsidiebedrag opgenomen voor het Instituut voor de Opleiding van Leraren (IOL), m.a.w. het IOL heeft dus in formele zin geen subsidie ontvangen in 2023. Maar tijdens het onderzoek is het gebleken dat het IOL wél een financiële bijdrage ontvangt van het MINOWC ter dekking van zijn exploitatiekosten.

De operationele kosten worden thans ook gedeeltelijk zelf gedekt door het IOL uit de ontvangen inschrijfgelden, want per 1 oktober 2024 moest het IOL zelf zijn internet- en telefoonkosten betalen.

De Rekenkamer heeft tijdens het onderzoek geconstateerd dat het IOL conform haar organogram wel beschikt over een afdeling Human Resource Management (HRM). Echter is deze afdeling niet operationeel. Aangezien alle personeelsleden van het IOL, inclusief het docentenkorps, met uitzondering van 3 contractanten die tot het lager kader behoren, in dienst zijn van het MINOWC zijn ze opgenomen in de personeels- en salarisadministratie van het ministerie.

Aangezien het IOL geen rechtstreekse subsidie ontvangt, maar wel een financiële bijdrage in de vorm van dekking van personeelskosten ontvangt van het Ministerie van Onderwijs, is het doel en de aanpak van dit onderzoek gewijzigd, en er is getracht om de dekking van de personeelskosten van het IOL te toetsen.

In verband hiermee werden er lesurenstaten van docenten opgevraagd bij het IOL, om bijvoorbeeld ook het overwerk te toetsen, evenals de evaluatierapporten die opgemaakt worden met betrekking tot de geplande uren. Deze zijn echter niet ontvangen. Eveneens is de specificatie van de personeelskosten die bij het MINOWC was opgevraagd, niet ontvangen.

Uiteindelijk zijn slechts het interne jaarverslag (niet gecontroleerd door een externe onafhankelijke accountant) en de bankafschriften van het dienstjaar 2023 nader onderzocht. Tevens is er een analyse gemaakt van het systeem, waarin de verwerking van data plaatsvindt met betrekking tot mutaties van het personeel. Tijdens dit onderzoek zijn er ook interviews afgenomen met sleutelpersonen van het IOL en MINOWC.

Het IOL heeft een intern beknopt jaarverslag over het jaar 2023 opgemaakt, dat echter niet is afgetekend door de Raad van Toezicht (RTV). Dit jaarverslag heeft ook geen toelichting.

Het RTV heeft in het jaar 2024 wel offertes opgevraagd bij externe accountantskantoren om de achterstallige jaarverslagen samen te stellen.

Zoals reeds is aangegeven heeft het IOL noch een eigen afdeling Personeelszaken, noch een afdeling Salarisadministratie. De personele administratie van het IOL vindt geheel plaats bij het MINOWC.

Het IOL heeft ook geen eigen interne controle afdeling. Toch heeft het MINOWC in het jaar 2023 geen controles uitgevoerd bij het IOL. In augustus 2024 bracht de afdeling Interne Controle van het MINOWC wel een bezoek aan het IOL waarbij er een inventarisatie van meubilair en kascontrole (tellen van kasgeld) is verricht en inzage op de bankafschriften is geschied. De directeur van het instituut was echter niet op de hoogte van enige rapportage van dit onderzoek.

Het IOL houdt een studentenadministratie bij en er worden lesurenstaten - afhankelijk van het rooster per periode (4 collegeperiode) opgemaakt ten behoeve van docenten - die naar het ministerie worden opgestuurd voor de uitbetaling. Deze lesurenstaten (overuren inbegrepen) worden opgemaakt door de Opleidingscoördinatoren. De opbrengsten uit inschrijfgelden worden zelf besteed door het IOL en hiervan vindt er wel administratie plaats.

Naast de personele kosten is er gekeken naar het jaarverslag van het jaar 2023 van het IOL, zoals ontvangen door de Rekenkamer. De valutatransacties konden niet nagetrokken worden, vanwege het ontbreken van de meeste bankafschriften; er zijn slechts bankafschriften ontvangen van valutarekeningen per 31 januari 2023. De laatste gecontroleerde jaarrekening van het IOL dateert van het dienstjaar 2015.

Op basis van vorengenoemde bevindingen van de uitgevoerde controlewerkzaamheden, is het gebruikelijk dat de Rekenkamer over de rechtmatigheid van de financiële bijdragen in de vorm van personeelskosten/ exploitatie- en operationele kosten, tot een eindoordeel komt.

Maar helaas is het niet mogelijk geweest voor de Rekenkamer om een oordeel/ uitspraak te geven/ te doen over de financiële bijdragen verstrekt aan het IOL in het dienstjaar 2023 door het MINOWC. Evenmin kon zij over de status van de bijgehouden administratie een oordeel geven, omdat opgevraagde controle-informatie onvoldoende en onvolledig is geweest om de rechtmatigheid hiervan vast te stellen.

Desalniettemin heeft de Rekenkamer getracht om enkele aanbevelingen te doen, zodat deze tekortkomingen weggewerkt kunnen worden.

Echter is er op het conceptrapport, dat in oktober jl. is aangeboden aan het IOL, geen reactie ontvangen.

Toch spreekt de Rekenkamer nog de hoop uit dat zowel deze instelling als het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur, de geconstateerde tekortkomingen met behulp van de aanbevelingen, spoedig zal trachten weg te werken.

Door middel van dit onderzoek zal de Rekenkamer, De Nationale Assemblée (DNA), de regering en de Surinaamse gemeenschap, informeren over deze aangelegenheid.

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding tot het onderzoek

De controle is uitgevoerd in overeenstemming met Hoofdstuk XVI, artikel 149 van de Grondwet en artikel 2 lid 2 en artikel 24 lid 2 van de Wet Rekenkamer Suriname 2019 (G.B. 2019 no. 102).

Dit onderzoek was aanvankelijk gericht op de rechtmatigheid van de in 2023 verstrekte subsidie-middelen in de vorm van personeelskosten/ exploitatiekosten door het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur (MINOWC) aan het Instituut voor de Opleiding van Leraren (IOL), en of de subsidie uitkeringen conform de vastgestelde richtlijnen zijn geschied. Dit vanwege het maatschappelijk belang en omdat er vaak een aanzienlijk financieel belang met de subsidieverlening gemoeid gaat en er onduidelijkheden bestaan in de gemeenschap met betrekking tot de verantwoording van deze gelden.

Echter, in de begroting van het MINOWC van het dienstjaar 2023 (S.B. 2023 no. 46, afdeling 12), bleek dat er geen subsidiebedrag was opgenomen ten behoeve van het IOL, waardoor de Rekenkamer de focus van het onderzoek moest aanpassen.

1.2 Doelstelling van het onderzoek

Zoals eerder vermeld, had dit onderzoek als doelstelling om de rechtmatigheid van de verstrekte subsidies door het MINOWC aan het IOL, vast te stellen. De Rekenkamer heeft de werkwijze enigszins moeten aanpassen omdat er in formele zin geen subsidie is verstrekt aan het IOL in 2023. Daarom is de focus nu gelegd op de ontvangst van financiële bijdragen verstrekt door MINOWC.

Middels dit onderzoek informeert de Rekenkamer, De Nationale Assemblée (DNA) en de Surinaamse gemeenschap, over het resultaat van dit onderzoek.

1.3 Mate van zekerheid

De onderzoeksaanpak van de Rekenkamer waarborgt dat zij met redelijke zekerheid² uitspraken kan doen over de rechtmatigheid van de verstrekte financiële middelen in het dienstjaar 2023.

1.4 Wettelijk kader toekenning financiële bijdragen

De Comptabiliteitswet (CW) 2019 (S.B. 2019 no. 98) is van toepassing op de verstrekking van financiële bijdragen door het MINOWC in het dienstjaar 2023. Deze wet staat aan de basis voor de controlecriteria die zijn opgenomen in paragraaf 2.4. Daarnaast is ook rekening gehouden met de regelgeving vastgesteld in de nieuwe CW 2024 (S.B. 2024 no. 178).

² Met een betrouwbaarheidspercentage van 95 procent

1.5 Gecontroleerde instelling

Het onderzoek richt zich voornamelijk op het IOL.

In het procesverloop van financiële bijdragen speelt echter ook het MINOWC een belangrijke rol, aangezien de personeelsadministratie bij het ministerie plaatsvindt.

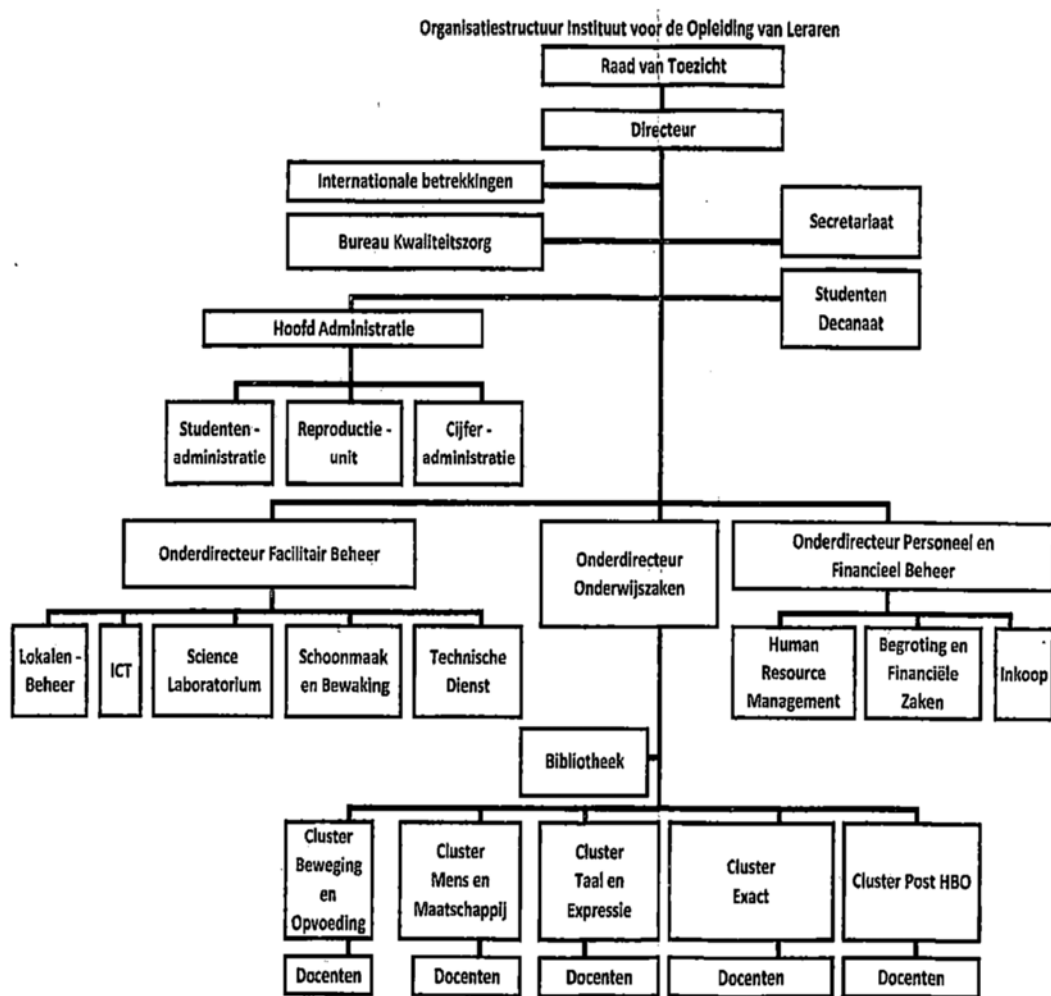
Onderstaand figuur (figuur1) geeft het organogram weer van het Instituut voor de Opleiding van Leraren.

Figuur 1: Organogram IOL daterende van het jaar 2021

2021

Organisatiestructuur Instituut voor de Opleiding van Leraren

No. 77

2 ONDERZOEKSAANPAK

2.1 Controlestandaard

Dit rechtmatigheidsonderzoek is uitgevoerd in overeenstemming met de International Standards of Supreme Audit Institutions ISSAIs 400 en 4000, zoals vastgelegd in het Handboek Rechtmatigheidsonderzoek 2023 van de Rekenkamer van Suriname.

2.2 Onderzoeksvraag

De centrale onderzoeksvraag luidt als volgt:

“Zijn de in 2023 verstrekte subsidies aan het Instituut voor de Opleiding van Leraren rechtmatig tot stand gekomen?”³

2.3 Reikwijdte van het onderzoek

De gecontroleerde instelling is het Instituut voor de Opleiding van Leraren.

Het onderzoek richt zich op de financiële bijdragen verstrekt aan het IOL.

Het onderzoek heeft betrekking op de in het begrotingsjaar 2023 ontvangen financiële middelen door IOL.

Aanvankelijk wordt de materialiteit van een RMO formeel gesteld op 2% van het totaalbedrag aan de totale financiële bijdragen die zijn ontvangen in 2023. Maar aangezien de Rekenkamer ook geen data heeft ontvangen van de financiële afdeling van MINOWC met betrekking tot de Personeelskosten, kon de materialiteitsgrens niet vastgesteld worden.

2.4 Controlecriteria

Vanwege het feit dat er geen sprake is van subsidieverlening vanuit het MINOWC aan het IOL, zijn er bij dit onderzoek geen controlecriteria gehanteerd. De personeelskosten zijn slechts getoetst op juistheid en volledigheid.

2.5 Bewijsverzameling

Op grond van de ISSAI 400/4000 en het Handboek Rechtmatigheidsonderzoek 2023 van de Rekenkamer dienen de conclusies gebaseerd te zijn op voldoende, relevante en betrouwbare bewijs.

De Rekenkamer heeft toen vanwege de wijziging in de onderzoeksaanpak, andersoortige documentatie opgevraagd bij IOL en bij MINOWC om de kostenpost ‘Personeelskosten’ te kunnen toetsen. Maar deze documentatie is echter per rapportagedatum niet beschikbaar gesteld. Ook de bankafschriften die zijn opgevraagd, zijn slechts gedeeltelijk ontvangen.

³ Tijdens het onderzoek is gebleken dat het IOL in formele zin geen subsidie heeft ontvangen in 2023, waardoor de beantwoording van deze hoofdvraag niet mogelijk was. De focus van het onderzoek is toen aangepast en gericht op de financiële middelen die wel zijn ontvangen door IOL in 2023.

Er is uiteindelijk systeemgericht onderzoek uitgevoerd op de post 'lonen en salarissen'.

Tevens is de administratie bij het IOL betreffende de personele uitgaven die vanuit het IOL zelf plaatsvinden gecontroleerd, waaronder betalingen aan 3 contractanten behorende tot het lager kader, en de administratie van de post 'Overige Onderwijskosten'.

De Rekenkamer concludeert dat het beschikbaar gestelde bewijsmateriaal onvoldoende is gebleken om een conclusie te kunnen trekken over de rechtmatigheid van de verstrekte financiële middelen aan het IOL. Dit is verder verwoord in hoofdstuk 4 van dit rapport.

3 BEVINDINGEN

3.1 Opzet interne beheersingsmaatregelen

Aangezien er geen subsidie wordt verstrekt aan het IOL, is de Rekenkamer nagegaan welke interne beheersingsmaatregelen het IOL heeft getroffen om te zorgen dat haar personeelsadministratie juist wordt bijgehouden en de mutaties volledig en tijdig worden doorgevoerd.

Hieronder volgen de bevindingen van de Rekenkamer en haar conclusies met betrekking tot de opzet.

3.1.1 Bevindingen

Aangezien het IOL geen rechtstreekse subsidie ontvangt, is er formeel dus ook geen sprake van een subsidieproces. Voor de kostenpost 'Personeelskosten' zijn er systeemgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd op het MINOWC, aangezien IOL geen operationele HRM afdeling en Salarisadministratie heeft. Er is onder andere nagegaan:

- of er voldoende functiescheiding is tussen de PZ-afdeling en Salarisadministratie bij het MINOWC;
- de juistheid en tijdigheid van de verwerking van gegevens van nieuw aangetrokken personeel en/of bij de beëindiging van het dienstverband;
- de tijdregistratie bij overwerk.

Onderstaand wordt er een uiteenzetting gegeven van de bevindingen.

De afdeling Personeelszaken van het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur aan de Heerenstraat 8-10, is verantwoordelijk voor het beheer van de personeelszaken van het Instituut voor de Opleiding van Leraren (IOL).

Op het IOL zijn er docenten (voltijdse en deeltijdse) en administratief personeel (landsdienaren in vaste overheidsdienst) werkzaam. De afdeling PZ van MINOWC (adres: Heerenstraat 8-10), is belast met de salarisadministratie voor het IOL. Het IOL geeft via de lesurenstaat, het aantal verzorgde lessen van de docenten (voltijdse en deeltijdse) per semester (3 maanden) door aan MINOWC.

Ook de personeelsdossiers van het administratief personeel in vaste overheidsdienst worden beheerd door de afdeling PZ. Elk dossier van voltijdse/ deeltijdse docenten bevat documenten zoals behaalde diploma's, akten en overige relevante stukken die op het IOL worden bijgehouden.

Het IOL geeft aan dat de mutaties in het personeelsbestand van IOL, betrekking hebben op aangehouden personeel; en bij het aantrekken van voltijdse- en deeltijdse docenten wordt er op basis van het curriculum en het rooster gecontroleerd. Eveneens wordt de beschikbaarheid van de docent voor de betreffende periode gecontroleerd. Het administratief personeel daarentegen is in vaste overheidsdienst. Bij het administratief personeel vinden er jaarlijks nauwelijks verschuivingen plaats.

Alle nieuwe personeelsleden van het IOL worden in het personeelsbestand toegevoegd van het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur. Nieuwe personeelsleden worden toegevoegd in het personeelsbestand bij de indiensttreding, en wanneer er een mutatie plaatsvindt door ontslag en/of

pensionering worden ze verwijderd. Bij een tekort aan personeel binnen de afdeling of opleiding wordt dit doorgegeven aan MINOWC.

Bij elke beëindiging van een arbeidsovereenkomst wordt desbetreffende functionaris uit het personeelsbestand verwijderd, aldus het IOL. De toetsing hiervan heeft de Rekenkamer echter niet kunnen uitvoeren.

De afdeling Personeelszaken van MINOWC is ook verantwoordelijk voor het verwijderen van personeelsleden uit het personeelsbestand na beëindiging van de diensttijd bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, ontslag of mutatie naar een ander ministerie. Dit alles geschiedt, naar verluidt, in nauw overleg met het IOL. De toetsing hiervan is niet geschied.

Het IOL heeft wel aangegeven dat beëindiging van de arbeidsovereenkomsten met docenten slechts plaatsvindt in overeenstemming met juridische- en bedrijfsverenigingsregels. Deeltijdse docenten worden aangetrokken voor een minimumperiode van drie maanden (per collegejaar). De betaling wordt beëindigd zodra deze periode is verstreken, conform de gemaakte afspraken en de geldende wet- en regelgeving. De toetsing hiervan heeft de Rekenkamer niet kunnen uitvoeren.

De tijdsregistratie is juist bevonden en deze heeft betrekking op de werkelijk gewerkte uren volgens het IOL. Voor voltijdse en deeltijdse docenten is er een rooster (jaarprogramma) waarin de gewerkte uren op basis hiervan worden geregistreerd. Afwijken van het rooster (jaarprogramma) is bijna niet mogelijk, omdat het onderwijsprogramma/ curriculum en het geheel van samenhangende onderwijsactiviteiten anders in gedrang zullen komen. Het administratief personeel in vaste overheidsdienst maakt volgens het IOL geen overuren. De toetsing door de Rekenkamer hiervan is niet geschied.

Volgens het IOL worden alle gewerkte uren geregistreerd. De opleidingscoördinatoren (OC) en adjunct-opleidingscoördinatoren (AOC) houden de presentielijsten nauwkeurig bij. Na iedere periode wordt er een tentamen of beoordeling afgenomen. Alle docenten dienen zich te houden aan dit rooster. Gemiste lessen worden pas na overleg ingehaald. De Rekenkamer heeft geen toetsing hiervan gedaan.

De geregistreerde uren worden accuraat ingevoerd en verwerkt, volgens het IOL. Voor voltijdse- en deeltijdse docenten wordt het rooster steeds per periode van drie maanden opgesteld. De college-uren zijn van 16:30 tot 21:15 uur, en deze uren worden gecontroleerd aan de hand van het rooster.

Na elk verzorgd vakonderdeel/ module worden de resultaten (van het tentamen/ de beoordeling) ingediend bij de OC/ AOC, en deze beoordeling dient ook als controle, als het vakonderdeel/ module daadwerkelijk is verzorgd. De gewerkte uren worden tijdig ingevoerd en verwerkt. Na elke periode van drie (3) maanden worden de lessurenstaten opgesteld, waarin het verzorgde vakonderdeel/ de module en de gewerkte uren duidelijk worden vermeld. De toetsing hiervan heeft de Rekenkamer niet kunnen uitvoeren.

De lonen en salarissen worden juist vastgelegd in de financiële administratie, aldus het IOL.

De afdeling Personeelszaken van MINOWC (via het Directoraat Administratief en Technisch Beheer/ Hoger en Wetenschappelijk Onderwijs) is verantwoordelijk voor de correcte vastlegging van lonen en salarissen in de financiële administratie. De toetsing hiervan heeft de Rekenkamer niet kunnen uitvoeren.

Volgens het IOL zijn de wijzigingen in het personeelsbestand/ de salarisadministratie juist.

De directie van het IOL (via de OC/ AOC) geeft aan het begin van het jaar een actueel personeelsbestand door aan het Directoraat Administratief en Technisch Beheer, en vanaf juli 2023 ook aan het Directoraat Hoger en Wetenschappelijk Onderwijs. Deze geven dat op hun beurt door aan de afdeling PZ die belast is met het IOL. De toetsing hiervan heeft de Rekenkamer helaas ook niet kunnen uitvoeren.

Alle wijzigingen in het personeelsbestand/ de salarisadministratie worden ingevoerd en verwerkt, aldus IOL. Wijzigingen in het personeelsbestand en de salarisadministratie worden verwerkt door de directie van het IOL (OC/ AOC), die verantwoordelijk is voor het up-to-date houden van het personeelsbestand. Tevens zorgt de directie via de OC/ AOC's ervoor dat het onderwijs conform het curriculum op het IOL wordt verzorgd. De controle hierop heeft de Rekenkamer niet kunnen uitvoeren.

De afdeling Personeelszaken van het MINOWC verwerkt tijdig alle wijzigingen in de salarisadministratie volgens het IOL, nadat de lesurenstaten zijn ingediend door het IOL en opgestuurd door de directeur Administratief en Technische Beheer. Vanaf juli 2023 worden deze zaken ook geaccordeerd door de directeur Administratief en Technische Beheer. De toetsing door de Rekenkamer op dit stuk heeft niet plaatsgevonden.

3.1.2 Conclusies over de opzet

De Rekenkamer heeft de bovenstaande beweringen van het IOL, helaas niet kunnen toetsen, omdat zij de opgevraagde informatie niet heeft ontvangen van het MINOWC. Een andere hiaat in de opzet is namelijk ook het ontbreken van controlemechanismen.

3.2 Bestaan van de interne beheersingsmaatregelen

In navolging van de beschrijving van de opzet met betrekking tot het systeem van personeelsadministratie, heeft de Rekenkamer getracht om het procesverloop te toetsen; namelijk, of dit proces in de praktijk daadwerkelijk tot uitvoering wordt gebracht.

3.2.1 Bevindingen

Het proces zoals dat is beschreven in de vorige paragraaf, heeft de Rekenkamer niet kunnen toetsen. Er zijn namelijk geen data ontvangen om de geselecteerde post te controleren, met name overwerkvergoeding en overige onderwijskosten (uitgaven), die voortvloeien uit de specificatie van personeelskosten. In bijlage 2 is de correspondentie van de Rekenkamer met het MINOWC hiervan, terug te

vinden. De Rekenkamer heeft slechts op basis van interviews de volgende bevindingen kunnen vastleggen.

Bevinding 1: De Interne Controle afdeling van het MINOWC heeft geen controle uitgevoerd bij het IOL in het dienstjaar 2023.

Bevinding 2: Het IOL beschikt niet over een eigen Interne Controle afdeling; deze afdeling komt ook niet voor in het organogram van het IOL.

Bevinding 3: Het IOL beschikt conform haar organogram wel over een HRM afdeling, echter is deze niet operationeel. Evenmin is er een afdeling salarisadministratie aanwezig.

Bevinding 4: Het interne jaarverslag van het IOL is niet getekend door de Raad van Toezicht en het geeft ook geen toelichting op de bedragen. Het laatste gecontroleerde jaarverslag van het IOL door een externe accountant dateert van het dienstjaar 2015.

Bevinding 5: Het IOL houdt een studenten- en kasadministratie bij en maakt zelf de lesurenstaten van docenten op (overwerk inbegrepen als gevolg van capaciteitstekorten). Het IOL houdt een administratie bij van de bestedingen/ uitgaven uit de geïnde inschrijfgelden.

Bevinding 6: Er worden lesurenstaten opgemaakt aan de hand van het rooster per periode van 3 maanden (er zijn per jaar 4 collegeperiodes). Alle uren van docenten boven de 12 lesuren, beschouwt het IOL als overwerk.

3.2.2 Conclusie over het bestaan en naleving van beheersingsmaatregelen

De Rekenkamer heeft de opzet en het bestaan van het proces van personeelsadministratie, zoals aangegeven in bovengenoemde paragrafen niet kunnen toetsen. Er is eerder ook al aangegeven dat er geen controle plaatsvindt bij de instelling door MINOWC en het IOL zelf geen Interne Controle afdeling heeft.

3.3 Werking van de interne beheersingsmaatregelen

Aangezien de opgevraagde informatie niet is ontvangen, heeft de Rekenkamer op grond van het vorenstaande ook de werking van de interne beheersingsmaatregelen niet kunnen toetsen.

Er is wel een dossiercontrole verricht.

3.3.1 Bevindingen middels dossiercontrole

Dossieronderzoek

Naast het ambtelijk personeel heeft het IOL 3 contractanten in dienst (parttimers), die vallen onder de categorie 'lager kader'. Het salaris van deze 3 contractanten wordt door het IOL zelf uitbetaald.

In het interne jaarverslag is een bedrag van SRD 118.630 hiervoor opgenomen. Voor controle zijn de salarisslips opgevraagd. Er is een overzicht ontvangen van de betalingen.

Tabel 1: Afstemming totaalbedrag jaarverslag met de administratie van de contractanten (parttimers)

Code	Omschrijving	Interne jaarverslag (I)	Administratie (II)	Verschil (III) =(I-II)
61001	Parttimers	SRD 118.630	SRD 127.880	(SRD 9.250)

Bron: Rekenkamer van Suriname

Uit de bovenstaande tabel blijkt dat de verantwoording van de parttimers in het interne jaarverslag een lager bedrag aangeeft, met name een tekort van SRD 9.250.

Opmerkelijk in dit overzicht is dat er iedere maand een bedrag van SRD 500 is opgenomen ten behoeve van een financieel medewerker.

Verklaring IOL SRD 500:

“De financiële medewerker neemt waar in de functie van secretaresse; in verband met meerwerk, krijgt deze medewerker een uitkering van SRD 500 per maand”.

Dit besluit is echter niet in een beschikking vastgelegd door het bevoegd gezag, en de Rekenkamer heeft de rechtmatigheid over de juistheid van dit bedrag niet kunnen toetsen.

Verklaring IOL-verschil SRD 9.250:

“De betalingen van het salaris ‘schoonmaak leslokaal Lyceum’ in de maanden februari, mei en september 2023 en kastoelage, die in februari 2023 via de Hakrinbank zijn overgemaakt. De omschrijvingen waren niet duidelijk, waardoor ze onder artikel 61247 en kastoelage onder artikel 61275 zijn geboekt, en de overmaking van april schoonmaak SRD 7.000 is niet meegenomen als salaris bij het opmaken van het verslag”.

De Rekenkamer heeft de valutatransacties opgenomen in het interne jaarverslag, niet kunnen natrekken, vanwege het niet overleggen van alle bankafschriften. Er zijn slechts enkele bankafschriften ontvangen van valutarekeningen per 31 januari 2023. De post ‘Overige Onderwijskosten’ uit het intern jaarverslag is wel getoetst door de Rekenkamer. Dit wordt weergegeven in tabel 2.

Tabel 2: Afstemming Interne Jaarverslag IOL met de subadministratie van het IOL

Code	Omschrijving	Intern Jaarverslag (I)	Subadministratie (II)	Vershil (III)= (I-II)
61275	Overige Onderwijskosten	SRD 2.567.901,46	SRD 2,563,973.52	SRD 3,927.94

Bron: Rekenkamer van Suriname

Verklaring IOL:

“De transacties vanuit de Hakrinbank, waren niet in het overzicht opgenomen, te weten: Restitutie van januari SRD 675; Fernandes drank SRD 1.534,01 eveneens van de maand januari; Restitutie SRD 750 (april), Kastoelage ad SRD 500 (februari) en bankkosten van zowel Hakrinbank als De Surinaamsche Bank (DSB), in totaal SRD 480 van januari - december aan bankkosten”.

Echter, de opsomming van deze verschillen geeft een bedrag van SRD 3.939,01 aan.

Dit is een niet-materieel verschil van SRD 11.07, en is te verwaarlozen.

3.3.2 Conclusies over de werking

Op basis van de dossiercontrole bij het IOL heeft de Rekenkamer de volgende conclusies getrokken:

- De administratie van het IOL wordt niet nauwkeurig bijgehouden, waardoor deze discrepanties vertoont.
- Het besluit om een bedrag van SRD 500 maandelijks uit te betalen aan een financieel medewerker vanwege meerwerk, is niet vastgelegd in een besluit van MINOWC en ook niet door het IOL. De rechtmatigheid van dit besluit van het bevoegd gezag is dus niet bewezen.

4 CONCLUSIE

Uit het onderzoek bij het IOL over de verstrekte financiële bijdragen in het dienstjaar 2023 door MINOWC, en op basis van de gecontroleerde dossiers, heeft de Rekenkamer de volgende conclusie kunnen trekken.

Uit de bevindingen van het onderzoek, is de Rekenkamer tot het oordeel gekomen dat de opgevraagde informatie van het IOL onvolledig is geweest, waardoor helaas geen uitspraak gedaan kan worden over de rechtmatigheid van de toegekende financiële middelen in het dienstjaar 2023 door MINOWC. Tevens zijn er ook enkele ernstige tekortkomingen in de interne beheersing van het IOL geconstateerd.

- **Ten eerste het ontbreken van een operationele HRM afdeling binnen het IOL;**
- **Ten tweede het ontbreken van een afdeling Interne Controle, die ook niet is opgenomen in het organogram van het IOL.**

Motivering oordeel:

Ondanks het feit dat het IOL tijdens het onderzoek steeds heeft aangegeven dat zaken aangaande de administratie goed zijn verlopen, vertonen de interne beheersingsmaatregelen om de rechtmatigheid van de verstrekte financiële bijdrage door MINOWC aan het IOL vast te stellen, ernstige gebreken, met name:

- Het ontbreken van een operationele HRM afdeling binnen het IOL, vergroot het risico op onjuiste en niet-tijdige verwerking van informatie met betrekking tot verloven en andere mutaties in het personeelsbestand, dat bij het MINOWC wordt bijgehouden.
- Het ontbreken van een eigen afdeling Interne Controle brengt met zich mee dat er geen controle uitgeoefend kan worden op de algehele administratie van het IOL, inclusief de inning van inschrijfgeld en de besteding hiervan, waardoor het risico op fouten c.q. ongeregelheden hoog blijft.
- Bij afstemming van het jaarverslag 2023 van het IOL met de overgelegde sub-administratie van het IOL is gebleken dat gegevens, zoals opgenomen in het jaarverslag, niet nauwkeurig zijn bijgehouden, waardoor documenten niet met elkaar afstemmen.
- Door onvoldoende bewijsmateriaal vanuit MINOWC heeft de Rekenkamer geen of nauwelijks toetsing van deze beheersingsmaatregelen kunnen verrichten.

5 AANBEVELINGEN

De Rekenkamer beveelt het IOL en het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur het volgende aan:

- Er dient regelmatig adequate controle verricht te worden door de afdeling Interne Controle van het MINOWC bij het IOL, bij met name de overwerkstaten van docenten.
- Het inbouwen van controlemechanismen in de processen. Een afdeling Interne Controle is hiervoor zeer essentieel in een organisatie, en dient dit derhalve spoedig opgenomen te worden in het organogram van het IOL om zodoende adequate en tijdige controles uit te voeren op de administratie. Bovendien zal er ook gewerkt moeten worden aan de volledige bemensing van alle overige afdelingen en vacatures in het organogram, die nog niet operationeel zijn.
- Uit de controles dienen rapporten voort te vloeien met de resultaten van de verrichte controles door de controle afdeling van zowel het ministerie als die van het IOL, zodat deze ook beschikbaar gesteld kunnen worden aan de externe controle-instituten, die een wettelijke taak hebben om onderzoek te doen bij de departementen van Algemeen Bestuur en alle overige rekenplichtigen.
- De financiële administratie van de ontvangen collegegelden (kasadministratie) dient nauwkeurig bijgehouden te worden om discrepanties te voorkomen, alsmede boekingen van uitgaven onder juiste codes/ posten.
- Het besluit om een *“meerwerkvergoeding”* van SRD 500 aan de financiële medewerker te geven, dient alsnog geëffectueerd te worden middels een beschikking door het bevoegd gezag van MINOWC of de directie van het IOL.
- Gelet op haar taakstelling om te voorzien in competente leraren/ leerkrachten, dient het IOL, zoals reeds in het organogram is opgenomen, daadwerkelijk haar HRM afdeling te bemensen en te operationaliseren, zodat de personeelsadministratie centraal bijgehouden kan worden, waardoor er ook adequate- en tijdige controle kan plaatsvinden.
- De achterstand in jaarverslagen die nog opgemaakt moeten worden, dient spoedig te worden ingelopen. Het IOL zal samen met MINOWC ervoor moeten zorgen dat er tijdige- en adequate verantwoording van de verstrekte staatsmiddelen plaatsvindt, door spoedig een externe accountant in te huren voor de controle daarvan.

6 REACTIE VAN HET INSTITUUT VOOR DE OPLEIDING VAN LERAREN

De Rekenkamer heeft op haar gepresenteerde conceptrapport en brief met als kenmerk SR/110/du no. 0195.25, de dato 29 september 2025 aan het Instituut voor de Opleiding van Leraren (IOL), geen reactie ontvangen van het Instituut voor de Opleiding van Leraren.

Toch spreekt zij de hoop uit dat het IOL samen met het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur (MINOWC), akkoord gaan met de inhoud van dit rapport, en spoedig samen zullen werken aan het wegwerken van de geconstateerde tekortkomingen door middel van o.a. de aanbevelingen van de Rekenkamer.

7 NAWOORD REKENKAMER

De Rekenkamer heeft haar controle uitgevoerd naar de rechtmatigheid van de in 2023 toegekende financiële middelen aan het Instituut voor de Opleiding van Leraren door het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur (MINOWC) en heeft vastgesteld dat de opgevraagde informatie niet volledig is ontvangen, om een oordeel te kunnen doen over de rechtmatigheid.

Tevens zijn er ernstige tekortkomingen in de interne beheersing geconstateerd zoals opgenomen in de conclusie, waaronder ook het ontbreken van een HRM afdeling en adequate controle ter plekke.

Ingevolge artikel 35 lid 3 van de Wet Rekenkamer Suriname S.B. 2019 no. 102 dient zowel de minister van MINOWC als het Instituut voor de Opleiding van Leraren erop toe te zien, dat aan de in het rapport opgenomen bevindingen en aanbevelingen, uitvoering wordt gegeven.

Derhalve, ziet de Rekenkamer een effectieve implementatie van haar aanbevelingen en daarmee ook een drastische aanpassing van het subsidiebeleid, met belangstelling tegemoet.

Bijlage 1: Onderzoeksmethodiek

Om bewijsmateriaal te verzamelen heeft de Rekenkamer gebruikgemaakt van de volgende methoden:

1. Documentenanalyse

Hierbij zijn de volgende documenten gebruikt:

- Het Organogram van het IOL;
- De ontvangen administratie van geselecteerde posten;
- Overgelegde bankafschriften over het dienstjaar 2023;
- De goedgekeurde begroting van het dienstjaar 2023 van het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur;
- Wettelijke regelingen waaronder subsidie en financiële bijdragen vallen;
- Het niet gecontroleerde jaarverslag van het IOL van het dienstjaar 2023.

Bijlage 2: Correspondentie opgevraagde informatie aan MINOWC ⁴

From: Sangeeta Ramdhanie
Sent: Friday, February 14, 2025 11:55 AM
To: Ashwin Chitanie <ashwinchitanie@hotmail.com>
Cc: Nasiah Hassankhan <wdirho2025.minowcsur@gmail.com>; Rabia Imamdi <r.imamdi@rekenkamer.gov.sr>
Subject: Vraagje mbt personeelsadministratie

Beste heer Chitanie,

Ik heb even een vraagje: hoe ziet het ministerie erop toe dat alle mutaties van het IOL worden geregistreerd bij het ministerie? Ik denk aan verlofregistratie van kantoorpersoneel ea. Zeg maar controle op aanwezigheid van het personeel ter voorkoming van onwettig verzuim en ook tijdregistratie (7-3).

Hoor van u.

Mvg,
Ramdhanie
Rekenkamer van Suriname

Beste mw Hassankhan,

Aangezien ik de opgevraagde informatie nog niet heb ontvangen wil ik u bij deze vragen om de informatie met wat voortvarendheid op te laten sturen, deze moet nl. nog verfijnd worden. Onze deadline voor het indienen van het rapport nadert, graag uw medewerking.

Aangehecht doe ik u ook nog een vragenlijst toekomen die ik graag beantwoord ontvang om het mee te kunnen nemen in het rapport.

Graag ontvang ik de informatie uiterlijk maandag 20 januari.

Met vriendelijke groet,
Ramdhanie
Rekenkamer van Suriname

⁴ Er is hierop geen reactie van het MINOWC ontvangen

Rekenkamer van Suriname

A : Waterkant 28

T : 475585

E : rekenkamer@rekenkamer.gov.sr

W : www.rekenkamer.sr